

OPENBAAR MINISTERIE

Landelijk Parket

Postbus 395, 3000 AJ Rotterdam

Posthumalaan 74
3072 AG Rotterdam
T +31 88 699 23 00
www.om.nl

Datum 5 oktober 2022
Onderdeel Bestuurlijke en Juridische Zaken
Ons kenmerk Z/22/070673
Doorkiesnummer(s) [REDACTED]
E-mail [REDACTED]
Uw kenmerk ANOM Woo
Bijlage - Relevante wettelijke bepalingen
Onderwerp Besluit Woo-verzoek 15 juli 2022

Bij beantwoording de datum en
ons kenmerk vermelden.

Geachte [REDACTED]

Naar aanleiding van uw brief van 15 juli 2022 aan het ministerie van Justitie en Veiligheid bericht ik u het volgende.

Op 15 juli 2022 heeft u per brief het ministerie van Justitie en Veiligheid met een beroep op de Wet open overheid (hierna: Woo) verzocht om openbaarmaking van documenten die zien op de operatie Trojan Shield. Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft uw Woo-verzoek op 19 juli 2022 doorgezonden naar het Openbaar Ministerie (hierna: OM). Op 25 juli 2022 heeft het Woo-loket van het OM u per e-mail laten weten dat het OM uw verzoek heeft ontvangen en dat deze door Landelijk Parket (hierna: LP) behandeling is genomen. Per e-mail van 15 augustus 2022 heeft het LP de termijn met twee weken verdaagd. De Woo-behandelaar heeft u op 1 september 2022 per e-mail laten weten dat het niet haalbaar was binnen de wettelijke termijn een besluit op het verzoek te nemen.

In uw brief verzoekt u om openbaarmaking van een aantal (niet nader gespecificeerde) documenten die betrekking hebben op:

1. Operatie Trojan Shield, operation Trojan Shield, of Trojan Shield;
2. ANOM, ANOM, ANOM(-)toestel(len), Anom(-)telefoon, anom(-)netwerk; anom communicatienetwerk, anom communications network;

3.
4. iBot Server, iBot;
5. Phantom Secure.

Beslissing

Ik wijs uw verzoek om openbaarmaking van de door gevraagde informatie integraal af. Hieronder licht ik deze beslissing nader toe.

Motivering

Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg)

Documenten kunnen niet onder de Wet open overheid (hierna: Woo) openbaar gemaakt worden, voor zover er een bijzondere openbaarmakingsregeling van toepassing is op die informatie, die aan de werking van de Woo derogeert.

In de bijlage bij artikel 8.8 van de Woo is onder meer vermeld dat de titels 2 tot en met 3b van de Wjsg worden aangemerkt als een bijzondere openbaarmakingsregeling die derogeert aan de werking van de Woo. Deze titels zien op de verwerking van justitiële en strafvorderlijke gegevens, alsook op de verwerking van tenuitvoerleggingsgegevens en van gerechtelijke strafgegevens.

Onder justitiële gegevens wordt verstaan de 'bij algemene maatregel van bestuur te omschrijven persoonsgegevens of gegevens over een rechtspersoon inzake de toepassing van het strafrecht of de strafvordering, die in een gegevensbestand zijn of worden verwerkt'.^[1] Onder strafvorderlijke gegevens wordt verstaan 'persoonsgegevens of gegevens over een rechtspersoon die zijn verkregen in het kader van een strafvorderlijk onderzoek en die het openbaar ministerie in een strafdossier of langs geautomatiseerde weg in een gegevensbestand verwerkt'.^[2]

Dit betekent dat documenten die vallen onder de reikwijdte van het Woo-verzoek en die zich richten op informatie met betrekking tot een strafrechtelijk onderzoek naar een natuurlijke persoon of rechtspersoon, niet in behandeling kunnen worden genomen. De reden hiertoe is dat de gevraagde informatie ziet op strafvorderlijke gegevens, die herleidbaar zijn tot die natuurlijke persoon of rechtspersoon.

Artikel 365 Wetboek van Strafvordering (WvSv)

Een deel van de documenten waarvan u om openbaarmaking verzoekt, betreffen documenten die onderdeel uitmaken van een zaak of zaken die onder de rechter ligt of liggen, dan wel reeds door de rechter is of zijn afgedaan. Informatie hieruit kan niet via de Woo worden verkregen, nu voor informatie uit strafzaken een bijzondere

^[1] Artikel 1, aanhef en onder a, van de Wjsg.

^[2] Artikel 1, aanhef en onder b, van de Wjsg.

openbaarmakingsbepaling genoemd onder artikel 365, lid 4 en 5 WvSv van toepassing is. Deze bijzondere openbaarmakingsregeling is opgenomen in de bijlage bij artikel 8.8 van de Woo.

Artikel 365 WvSv ziet op de verstrekking van vonnissen en strafdossiers. Op grond van het vierde lid van artikel 365 WvSv verstrekt de voorzitter desgevraagd een afschrift van het vonnis en het proces-verbaal der terechtzitting aan ieder ander dan de verdachte of zijn raadsman, tenzij verstrekking naar het oordeel van de voorzitter ter bescherming van de belangen van degene ten aanzien van wie het vonnis is gewezen of van derden die in het vonnis of in het proces-verbaal worden genoemd, geheel of gedeeltelijk dient te worden geweigerd. In het laatste geval kan de voorzitter een geanonimiseerd afschrift of uittreksel van het vonnis en het proces-verbaal verstrekken. Ingevolge het vijfde lid zijn onder het vonnis begrepen de stukken die aan de uitspraak zijn gehecht. Van anderen tot het strafdossier behorende stukken wordt geen afschrift of uittreksel verstrekt.

Documenten die binnen de reikwijdte van uw verzoek vallen, maar in een strafdossier zijn opgenomen, vallen onder de reikwijdte van artikel 365, leden 3 en 4 WvSv. Op deze documenten is de Woo aldus niet van toepassing.

Opsporingsbelang

Op grond van artikel 5.1, tweede lid aanhef en onder c, van de Woo kan de openbaarmaking van informatie worden geweigerd, indien het algemene belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het belang van opsporing en vervolging.

Volgens de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder c Wob, wordt met deze uitzonderingsgrond beoogd te voorkomen dat de opsporing en vervolging van strafbare feiten zou kunnen worden gefrustreerd door openbaarmaking van gegevens die opsporingsambtenaren of het Openbaar Ministerie hebben vergaard. Zoals volgt uit de rechtspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State¹ kan dit belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten zich voordoen, indien de gevraagde informatie inzicht geeft in de door de politie gehanteerde onderzoeksstrategie en dat openbaarmaking daarvan de opsporing en vervolging van strafbare feiten zou kunnen frustreren. De Afdeling neemt daarbij in aanmerking dat deze bepaling niet alleen betrekking heeft op de bescherming van de daar vermelde belangen in een individueel geval, maar ook op de bescherming van de opsporingsstrategie van de politie in het algemeen. Daaronder dienen ook de middelen waarmee of de functionarissen door wie die strategie wordt uitgevoerd te worden verstaan.

De openbaarmaking van documenten en/of passages in documenten die zien op operatie Trojan Shield, ANOM, iBot Server en Phantom Secure wordt door het

¹ Zie bijvoorbeeld ABRvS van 28-02-2018, ECLI:NL:RVS:2018:715, r.o. 9.1 en 9.2.

Openbaar Ministerie geweigerd op grond van artikel 5.1 lid 2 sub c van de Woo. Bij de afweging van het belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten tegenover het belang van de openbaarmaking, maak ik de documenten niet openbaar, omdat openbaarmaking hiervan de beschrijving en/of vastlegging van opsporingsgerelateerde structuren en/of (inrichting van) werkprocessen in algemene en/of specifieke zin de opsporing en/of vervolging van (toekomstige) strafbare feiten kan bemoeilijken dan wel in gevaar kan brengen. Uit de wetsgeschiedenis van de Wob kan worden afgeleid dat door de wetgever aan de in artikel 10 van de Wob (nu artikel 5.1 van de Woo) beschreven uitzonderingsgronden het uitgangspunt ten grondslag is gelegd dat het OM en opsporingsdiensten hun wettelijke taak binnen een zekere mate van geheimhouding kunnen uitvoeren, waarbij zij onder bepaalde omstandigheden haar werkwijze(n) van opsporing en vervolging van strafbare feiten (in beginsel) geheim kan houden. Indien (bepaal)de (onder)delen van de documenten (deels) openbaar worden, kan de politie worden belemmerd om de in het kader van artikel 3 van de Politiewet 2012 aan haar opgedragen taken uit te voeren en worden de doeleinden (op korte en lange termijn) van het stelsel van handhaving van de openbare orde en veiligheid in gevaar gebracht ofwel kunnen deze in gevaar komen.

Internationale betrekkingen

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Woo blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang van de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties. Met deze uitzonderingsgrond wordt blijkens de geschiedenis van de totstandkoming van deze bepaling (Kamerstukken II 1986-1987, 19 859, nr. 3, blz. 34) beoogd te voorkomen dat de wettelijke plicht tot het verstrekken van informatie tot gevolg zou hebben dat de Nederlandse internationale betrekkingen schade zouden lijden. Voor de toepassing van deze bepaling is het niet noodzakelijk dat men een verslechtering van de goede betrekkingen als zodanig met andere landen of internationale organisaties voorziet. Voldoende is dat men als gevolg van het verschaffen van informatie voorziet dat het internationale contact op bepaalde punten stroever zal gaan lopen. Bijvoorbeeld dat het onderhouden van diplomatieke betrekkingen of het voeren van bilateraal overleg met landen of internationale organisaties, moeilijker zou gaan dan voorheen, of dat men in die landen of internationale organisaties minder geneigd zou zijn tot het verstrekken van bepaalde gegevens dan voorheen.

Het belang van openbaarmaking weegt niet op tegen het belang van de bij Trojan Shield en daaraan gelieerde onderzoeken en samenwerkingsverbanden betrokken internationale betrekkingen. De documenten die hierop zien, zal ik dan ook niet openbaar maken.

Ik kan op de gronden van weigering niet nader ingaan omdat ook daarmee gegevens zouden worden prijsgegeven die nu juist op grond van de gemaakte belangenafwegingen beschermd moeten blijven. Ik heb de context van de afwegingen zo duidelijk mogelijk proberen weer te geven binnen de mogelijkheid die daar in de context van de betrokken belangen toe bestaat. Door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State is meerdere malen beslist dat, indien een oordeel niet (verder) is te motiveren zonder prijs te geven wat het bestuursorgaan aldus aan de openbaarheid heeft mogen onthouden, met een verwijzing naar de desbetreffende uitzonderingsgrond kan (en moet) worden volstaan (zie ABRvS 21 augustus 2002, ECLI:NL:RVS:2002:AE6702 en ABRvS 31 maart 2004, ECLI:NL:RVS:2004:AO6516).

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De Minister van Justitie en Veiligheid,
namens deze,
het College van procureurs-generaal,
namens deze,

Een ieder die door deze beschikking rechtstreeks in zijn belangen is getroffen kan hiertegen, binnen zes weken na de dag waarop de beschikking is bekend gemaakt, een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een duidelijke omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Justitie en Veiligheid, p.a. het College van procureurs-generaal, t.a.v. de afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken, Postbus 20305, 2500 EH Den Haag.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Woo

Artikel 5.1

1. Het openbaar maken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 3.1 onderscheidenlijk paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de betrokkene uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven voor de openbaarmaking van deze persoonsgegevens of deze persoonsgegevens kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;
 - e. nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt.
2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. de bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens;
 - g. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - h. de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage;

- i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.
3. Indien een verzoek tot openbaarmaking op een van de in het tweede lid genoemde gronden wordt afgewezen, bevat het besluit hiervoor een uitdrukkelijke motivering.
4. Openbaarmaking kan tijdelijk achterwege blijven, indien het belang van de geadresseerde van de informatie om als eerste kennis te nemen van de informatie dit kennelijk vereist. Het bestuursorgaan doet mededeling aan de verzoeker van de termijn waarbinnen de openbaarmaking alsnog zal geschieden.
5. In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking van andere informatie dan milieu-informatie voorts achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt. Het bestuursorgaan baseert een beslissing tot achterwege laten van de openbaarmaking van enige informatie op deze grond ten aanzien van dezelfde informatie niet tevens op een van de in het eerste of tweede lid genoemde gronden.
6. Het openbaar maken van informatie blijft in afwijking van het eerste lid, onderdeel c, in geval van milieu-informatie eveneens achterwege voor zover daardoor het in het eerste lid, onderdeel c, genoemde belang ernstig geschaad wordt en het algemeen belang van openbaarheid van informatie niet opweegt tegen deze schade.
7. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu.

Artikel 5.2

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter.
2. Het bestuursorgaan kan over persoonlijke beleidsopvattingen met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie verstrekken in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen

heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.

3. Onverminderd het eerste en tweede lid wordt uit documenten opgesteld ten behoeve van formele bestuurlijke besluitvorming door een minister, een commissaris van de Koning, Gedeputeerde Staten, een gedeputeerde, het college van burgemeester en wethouders, een burgemeester en een wethouder, informatie verstrekt over persoonlijke beleidsopvattingen in niet tot personen herleidbare vorm, tenzij het kunnen voeren van intern beraad onevenredig wordt geschaad.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.